

Jutlus Eschwege botaanikaaias N, 30.05.2019 kell 10.30, taevaminemispüha

Lektsioonid: Ps 47; Ap 1:3–11

Jutlus: 1Kn 8:22–24, 26–28

Laulud: EGPlus 34; EG 501 (1–4); EG 503 (1, 2, 9, 10); EG 123 (1, 3, 6, 9); EG 331 (1, 5, 7, 11)

Siis astus Saalomon Issanda altari ette kogu Iisraeli koguduse juuresolekul ja sirutas oma käed taeva poole ning ütles: „Issand, Iisraeli Jumal! Sinu sarnast jumalat ei ole ülal taevas ega all maa peal: sina pead lepingut ja osadust oma sulastega, kes käivad su ees kõigest südamest, sina oled pidanud oma sulasele, mu isale Taavetile, mis sa temale olid lubanud. Jah, mis sa oma suuga oled kõnelnud, selle oled sa oma käega tõeks teinud, nõnda nagu see täna on sündinud. Ja nüüd, Iisraeli Jumal, saagu ometi tõeks su sõnad, mis sa oled kõnelnud oma sulasele, mu isale Taavetile! Aga kas Jumal tõesti peaks elama maa peal? Vaata, taevas ja taevaste taevas ei mahuta sind, veel vähem siis see koda, mille ma olen ehitanud. Aga pöördu oma sulase palve ja ta anumise poole, Issand, mu Jumal, et sa kuuleksid kaebehüüdu ja palvet, mida su sulane täna palvetab sinu ees.

Kuulsime kuningas Saalomoni sõnu, mis ta lausus Jeruusalemma templi pühitsemisel u 955 eKr. Ta ütles, et nüüd on teoks saanud lubadus, mille Jumal andis Saalomoni isale, kuningas Taavetile: Taaveti poeg Saalomon ehitab Jumalale koja.

Kuulsime ka Saalomoni kui targa mehe küsimust: kas Jumal tõesti peaks elama maa peal? Tõepoolest, miks oli Jumalal tarvis vastu tulla oma lemmikule Taavetile ja tema pojale Saalomonile, kes tahtsid Jumalale templi ehitada?

Võrdlevast usunditeadusest teame, et Jeruusalemma templi kõrval oli Iisraelis mitmeid muid pühapaiku. Ja Jeruusalemma templi muutumine tähtsaimaks oli otseselt seotud riikluse tekkega: Jeruusalemm oli Taaveti riigi pealinn ja inimeste arvates oli loomulik, et Jumal tahtis elada pealinnas.

Nõnda võib Jumala nõustumist elada kätega ehitatud kojast näha osana Tema plaanist pühitseda kuningas Taaveti sugu.

Miks aga Taaveti sugu? Vastust teame kõik: sellest soost pärines Jeesus.

Nõnda arutledes võib Jeruusalemma templi rajamise seostada otseselt õndsuslooga, Jumala plaaniga päästa inimkond patust.

Kätega ehitatud Jumala koda oli oluline terve I aastatuhande vältel. Kui see 586 purustati, siis õnnistas Jumal selle ülesehitamist. Jumal nõustus elama kätega ehitatud kojast seetõttu, et Iisraeli rahvas õpiks ainujumala austamist ja Talle ohvrite toomist.

Ent siis oli järsku kätega ehitatud Jumala koja aeg läbi. Naatsareti Jeesus, kes nimetas templit oma Isa kojaks ja vihastus selle peale, et seal ei austata Jumalat, vaid kaubitsetakse, ütles Jh 2:19 järgi: „Lammutage see tempel, ja ma püstitan selle kolme päevaga uuesti!”

Oli kätte jõudnud õndsusloo etapp, mil Jumala plaan, anda eelisseisund Taaveti järglasele, täitus Jeesuses.

Meil on kord jälle selja taha jäänud 40-päevane ülestõusmisaeg, mil tähistasime Jeesuse surma, kolme päeva pärast ülestõusmist ja ilmumist oma jüngritele. Templi vahevaip oli Jeesus Kristuse surmaga lõhki kärisenud ja inimese tee tagasi Jumala juurde oli avatud.

See tee pole aga avatud nüüd enam mitte ainult Iisraeli rahvale, vaid kõigile, usuvad Kristusesse. Ka paganaile. Nõnda on jutluse algul loetud Saalomoni sõnad templi pühitsemisel mõeldud ka meile kõigile, kes me pole juudisoost, kuid paganatena siiski usume, et Jeesus Kristus on Issand.

Meie tempel on nüüd Jeesus Kristus. Kuid Teda pole enam maailmas. Juba 2000 aastat. Täna, siin kaunis Eschwege botaanikaaias tähistame Tema taevaminemist. Kas meil kahju pole? Kas ei igatse me Teda taevasse vaadates samamoodi nagu jüngrid Ap 1:10j järgi? Kas oleks vaja, et ka meid manitseksid inglid: mis te seisate siin ja vaatate üles taevasse?

Ei. Kristuse taevaminemispüha muudab eriliseks just see, et me teame täpselt, mida teha. Sest Kristus ütles ju oma kurvastavaile jüngritele Jh 16:7, 13: „Teile on parem, et ma lahkun, sest kui ma ei lahkuks, ei tuleks Lohutaja teie juurde ... Aga kui tema, Tõe Vaim, tuleb, juhhib ta teid kogu

tõesse...“

Tänu sellele, et Kristus on läinud taeva, on meil Püha Vaim ja meil on juurdepääs kõigile tõdedele. Üks neist tõdedest on see, et uus Jumala tempel on igäiks meist. Apostel Paulus ütleb 1Kr 6:19: „Või kas te ei tea, et teie ihu on teis oleva Püha Vaimu tempel, kelle te olete saanud Jumalalt, ning et teie ei ole iseenese päralt?“

Tõepoolest, me pole iseenese päralt. Me teeme on igapäevast tööd, elame pereelu, õpime, suhtleme teiste inimestega. Kuid me pole iseenese päralt. Me oleme Püha Vaimu templid ja, nagu juba öeldud, seotud Jumala loaga Taavetile ja Saalomonile Jeruusalemma templi ehitamiseks.

Meil on ka selles mõttes vastutus, et me oleme elavad kivid, kellest Jumal tahab ehitada vaimuliku koja (1Pt 2:5), vaimuliku templi. Me oleme Kristuse maapealne Ihu, oleme kirik.

Ka meil on oma kogudused, oma kirikuhooned – Saksamaal, Eestis, Kirgiisias, Indias, Aafrikas. Kogu maailmas. Kuid siiski on – nagu ütleb *Confessio Augustana* – kirik seal, kus kuulutatakse Jumala sõna ja jagatakse sakramenti. Just seetõttu oleme ju tänagi siin kaunis botaanikaaias ja mitte kirikuhoones.

Niisiis, me elame kristlastena ülemaailmses templis, mille meist kui elavaist ehituskividest seob kokku Püha Vaim ja mille päiskiviks on Jeesus Kristus.

Ent siiski me teame, et see ülemaailmne tempel ei jää selliseks igavesti. Täna me oleme mures, et kirik, vähemalt Euroopas, kahaneb ja muutub. Meile tundub, et kui kristlasi jääb vähemaks, siis hakkab Kristuse kirikulgi halvemini minema.

Tegelikult ei saa see niimoodi olla. Kui meie elame oma elu vaimulike kividena, kelleks Jumal meid on seadnud, siis olgu sellest küll. Ka Jeruusalemma templit on ju mitu korda ümber ehitatud ja kaks korda purustatud. Jumala tempel pole sellepärast kannatanud ning on sama tugev ja võimas nagu alati.

Me ei pea muretsema Jumala templi suuruse või väiksuse pärast, vaid sellepärast, et Issand ei tuleks äkitselt ega leiaks meid magamas (Mk 13:36). Tehkem oma tööd, mille me oleme selles ülemaailmses templis enda hooleks saanud, ja tehkem seda võimalikult hästi. Kui midagi puudu jääb, küll Jumal selle puudujäägi korvab.

Ent lõpuks tuleb muutus. Nägija Johannes kõneleb Ilm 21 uuest, taevasest Jeruusalemmast. Niisiis, kõik algas ja kõik lõpeb Jeruusalemmaga. Ainult et nägija Johannes ütleb (Ilm 21:22): „Templit ma ei näinud seal, sest Issand, Kõigeväeline Jumal, on selle tempel, ning Tall.“

Nõnda võib öelda, et praegune, ülemaailmne Püha Vaimu tempel pole oma olemuselt erinev sellest taevasest uuest Jeruusalemmast, sest nii siin kui ka seal on templiks Jumal ise. Lihtsalt siin oleme selle templi kivideks meie oma inimlike nõrkuste ja piiratusega ning meil tuleb võidelda, et jääda selles hoones auga oma kohale.

Siis, uues Jeruusalemmas on aga kõik inimlikult kaduv ületatud ja „surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist, ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud.“ (Ilm 21:4)

Kõike seda on tahtnud igäihele meist kinkida kõigeväeline Jumal, kes olgu kiidetud igavesti! Õnnistatud taevaminemispüha teile kõigile armsad vennad ja õed Kristuses!

Aamen.